

Vyjádření Českého rozhlasu k otevřenému k otevřenému dopisu vedoucího Kanceláře prezidenta republiky Ing. Vratislava Mynáře ze dne 9. 5. 2022

Rada Českého rozhlasu postoupila Českému rozhlasu k vyjádření otevřený dopis vedoucího Kanceláře prezidenta republiky Ing. Vratislava Mynáře, jehož předmětem je stížnost týkající se obsahu tří novinářských článků zveřejněných na zpravodajském webu iROZHLAS.cz pod následujícími titulky:

1. „*Skartaci tajných dokumentů na Hradě nařídil sám Mynář. Zahájena byla ještě ten den, kdy vydal pokyn*“;
2. „*Hrad je v podezření, že zničil dalších 32 tajných zpráv. Například o aktivitách Ruska na Ukrajině*“;
3. „*Mynář odletěl bez vědomí premiéra a ministra zahraničí do Kataru., Skandální, říká senátor Fischer*“.

V otevřeném dopisu pak vedoucí Kanceláře prezidenta republiky požaduje: „*zjednáni nápravy ve vztahu mezi veřejnoprávním Českým rozhlasem, jeho serverem iRozhlas.cz a Kanceláři prezidenta republiky.*“ Konkrétně pak požaduje:

- uvedení věcí na pravou míru včetně uvedení omluvy adresované jak KPR, tak čtenářům serveru iROZHLAS.cz;
- ukončení podjatého podávání zpráv o činnosti prezidenta republiky a KPR;
- aby novináři Českého rozhlasu vzali v úvahu, že diplomacie z definice není věcí veřejnou, neboť o jejích záměrech, cílech a prostředcích nelze otevřeně informovat jako o běžném úředním postupu;
- prošetření všech tří dezinformačních kauz, kterých se dopustila redaktorka Chaloupská.

V prvé řadě si dovoluujeme se ohradit proti označení výše uvedených příspěvků zveřejněných na zpravodajském webu iROZHLAS.cz pojmem „dezinformační kauzy“. V souladu s požadavkem vedoucího Kanceláře prezidenta republiky došlo na straně Českého k posouzení všech tří zmíněných příspěvků, přičemž závěr tohoto posouzení je, že na straně Českého rozhlasu nedošlo k žádnému pochybení. Přílohu tohoto vyjádření pak tvoří vyjádření zpravodajství, které podrobně popisuje postup zpravodajství a vyvrací jeho argumenty.

Nad rámec tohoto vyjádření si pak dovoluujeme ještě poskytnout širší odůvodnění našich závěrů.

Jedním z prvořadých úkolů Českého rozhlasu je v souladu s čl. 6. odst. 6.1 Kodexu Českého rozhlasu zprostředkovávat veřejnosti informace ve zpravodajských a publicistických pořadech. Český rozhlas jako médium veřejné služby má povinnost se ve svém zpravodajství věnovat záležitostem veřejného zájmu, přičemž vždy dochází k pečlivému uvážení, do jaké míry je předmětný problém takovou veřejnou záležitostí. Role kritika a hlídače, kterou média hrají, od nich totiž vyžaduje, aby informace zveřejňovala, kdykoli se jedná o veřejný zájem.

Pokud se jedná o námitku, jejíž podstatou jsou tvrzení o nepřesnosti určitých informací, pak jsme přesvědčeni, že pokud byla některá tvrzení zjednodušena, pak se jednalo o dovolenou míru novinářského zjednodušení v souladu s ustálenou judikaturou. Tisk je určen pro informování nejširší veřejnosti a v určitých případech musí - především s ohledem na rozsah jednotlivých

příspěvků a čtenářský zájem - přistupovat k určitým zjednodušením. Nelze trvat na naprosté přesnosti skutkových tvrzení a klást tak na novináře - ve svých důsledcích - nesplnitelné nároky. Významné proto musí vždy být to, aby celkové vyznění určité informace odpovídalo pravdě, což je v případě dotčených článků beze zbytku splněno.

Pokud se jedná o třetí požadavek, kde argumentujete tím, že diplomacie není věcí veřejnou, pak s tímto si rovněž dovoluujeme nesouhlasit. Uvedené se snad může týkat diplomatické korespondence, která je chráněna a je nedotknutelná, avšak zahraniční politika je zcela logicky stejným středobodem zájmu jako vnitrostátní politika a není na místě v oblasti informování o zahraniční politice média jakkoliv omezovat.

Na závěr tedy shrnujeme, že s ohledem na vše výše uvedené, neshledáváme důvod k tomu, aby se Český rozhlas omlouval, ať už KPR nebo čtenářům iROZHLAS.cz, neboť Český rozhlas dostal beze zbytku svojí povinnosti zprostředkovat věcně správný obraz skutečnosti se zachováním všech novinářských zásad a pravidel. Požadavek na ukončení podávání podjatých zpráv považujeme za splněný, neboť odmítáme, že Český rozhlas se kdy podávání podjatých zpráv dopustil.

Příloha

Vyjádření zpravodajství Českého rozhlasu k tvrzením uvedeným v otevřeném dopisu vedoucího Kanceláře prezidenta republiky ze dne 9. května 2022

Základní shrnutí: Tvrzení týkající se skartace jednotlivých dokumentů lze doložit podklady, které jsme získali od Národního bezpečnostního úřadu podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Následně jsme je poskytli odborníkům, například z Institutu pro správu dokumentů, což je profesní organizace sdružující specialisty na tuto problematiku, aby je prostudovali a sdělili nám svůj názor.

Nikde v textu není uvedeno ani naznačeno, že by Vratislav Mynář nařizoval skartaci jednotlivých konkrétních dokumentů, jak se píše ve stížnosti. Naopak se v článku cituje vyjádření Kanceláře prezidenta republiky, kde je přímo uvedeno, že vedoucí Kanceláře prezidenta republiky nemůže nařídít skartaci jednotlivých dokumentů. Zabývali jsme se tím, proč nařídil mimořádnou skartaci v ten samý den, kdy začala a proč byly při této mimořádné skartaci omylem zničeny dva dokumenty, které chtěla policie kvůli tomu, jestli na nich nejsou otisky prstů někoho nepovolaného.

Že byly dokumenty i zničeny vyplývá přímo ze zápisu Odboru bezpečnostního Kanceláře prezidenta republiky, kde se přímo píše, jaký skartovací stroj byl ke zničení použit.

Pokaždé jsme v předstihu žádali Vratislava Mynáře, ředitele administrativní sekce Jana Nováka, mluvčího Jiřího Ovčáčka nebo Víta Nováka o vysvětlení a stanovisko. Někdy dokonce opakovaně. Stanovisko ale Pražský hrad poskytl až poté, co jsme texty vydali.

O cestě do Kataru jsme informovali s ohledem na to, že o výpravě nikdo nevěděl, a to ani zástupci Pražského hradu. Za českou zahraniční politiku je ze zákona primárně odpovědná vláda, ani ta ovšem o Mynářově programu neměla žádné informace. O cestě předem nevědělo ani ministerstvo zahraničí pod vedením Jana Lipavského (Piráti), ani premiér Petr Fiala (ODS). Je logické, že oslovíme nejvyšší představitele země a tedy i předsedu zahraničního výboru Senátu Pavla Fischera, kteří se věnují zahraniční politice, aby se k cestě vyjádřili, a to zvláště pokud účelem cesty má dle vyjádření Ing. Vratislava Mynáře být sjednání dodávek plynu do ČR.

Konkrétně k tvrzením Ing. Vratislava Mynáře:

- 1) Dne 28. 3. 2022 vydala redaktorka Markéta Chaloupská text s titulkem „Skartaci tajných dokumentů na Hradě nařídil sám Mynář. Zahájena byla ještě ten den, kdy vydal pokyn“. Jaká skutečnost?

Redaktorka Markéta Chaloupská zaměňuje zničení dokumentu za jeho skartaci, resp. skartační řízení. Výraz skartace znamená celé skartační řízení, začínající již jmenováním skartační komise vedoucím KPR, přes posouzení dokumentu skartační komisí a jeho vyřazení a event. určení ke zničení. Není tedy ekvivalentem fyzické likvidace utajovaného dokumentu, k níž dochází na základě rozhodnutí skartační komise a po uplynutí určené lhůty. Ze skartačních protokolů je také jasně patrné, které spisy prošly skartačním řízením (označeno Skartováno) a které byly následně fyzicky zničeny (vyškrtnuté č. j. a označeno Zničeno). Redaktorka Markéta Chaloupská v rozporu se skutečností zaměňuje pojmy spojené se skartačním řízením utajovaných dokumentů a vyvolává svými texty dojem, že vedoucí Kanceláře prezidenta republiky nařídil fyzické zničení konkrétních utajovaných dokumentů. Vedoucí KPR není oprávněn nařídít fyzické zničení jednotlivých utajovaných spisů. Dle pravidla „need to know“ nemá k většině z nich přístup a nemůže je tedy posoudit v rámci skartačního řízení. K povinnostem vedoucího KPR naopak patří vyhlásit

skartaci a zřídít svým rozhodnutím skartační komisi složenou z prověřených osob. Tato komise se při vyřazování utajovaných dokumentů řídí platnou legislativou.

Text primárně informuje o tom, že vedoucí Kanceláře prezidenta republiky Vratislav Mynář nařídil mimořádnou skartaci v ten samý den, kdy vydal pokyn – o čemž svědčí „Zápis o provedené skartaci dle nařízení vedoucího KPR ze dne 29. listopadu 2021“ (viz příloha číslo 1). Proč to bylo takto narychlo, Vratislav Mynář dosud nevysvětlil.

Nikde v textu není uvedeno ani naznačeno, že by Vratislav Mynář nařizoval skartaci jednotlivých konkrétních dokumentů, jak se píše ve stížnosti, ale informovali jsme o tom, že mimořádná skartace byla nařízena též den, kdy vydal kancléř Mynář pokyn a že během této skartace byla omylem zničena utajovaná zpráva ke kauze Vrbětice, což plyne za závěrů Národního bezpečnostního úřadu. A to navzdory tomu, že Kancelář prezidenta republiky v předešlém prohlášení na svém webu ze dne 29. ledna 2022 tvrdila, že zničení dokumentů proběhlo podle zákona.

O tom, že dokumenty byly nejen skartovány, ale i zničeny, se přímo píše v „Zápisu o provedené skartaci dle nařízení vedoucího KPR ze dne 29. listopadu 2021, č. j.: V104/2021-OST-OB .

„Dokumenty byly zničeny skartovacím strojem EBA 1226 CC (řez 0,8x12 mm), jemuž NBÚ vydal certifikát T5032/2002 s platností do 31. 12. 2005 a skartovacím strojem HSM 125.2 (řez 0,78x11 mm), jemuž vydal certifikát T5028/2005 s platností do 30. 6. 2008.“

Reportéři Českého rozhlasu žádali o vysvětlení nařízení tři dny před vydáním textu (konkrétně 25. 3. 2022), ale na dotazy nereagovali ani Vratislav Mynář, ani prezidentův mluvčí Jiří Ovčáček, ani ředitel administrativní sekce Jan Novák.

Až po vydání článku vydal Hrad na svém webu krátké vyjádření, které bylo do textu ihned doplněno.

- 2) Dne 7. 4. 2022 pak vydala redaktorka Markéta Chaloupská text s titulkem „Hrad je v podezření, že zničil dalších 32 tajných zpráv. Například o aktivitách Ruska na Ukrajině“. Jaká je skutečnost?**

Nesprávné užívání pojmů spojených s nakládáním s utajovanými informacemi se plně projevilo v uvedeném textu, v němž server iRozhlas.cz uvádí nepravdivé a nepřesné informace, když KPR obviňuje ze zničení utajovaných dokumentů dříve než ve lhůtě stanovené skartační komisí řádně jmenovanou vedoucím KPR. Ani jeden z utajovaných dokumentů uvedených serverem iRozhlas.cz nebyl fyzicky zničen. Zápisy v jednacích protokolech KPR jsou serverem iRozhlas.cz interpretovány v rozporu se skutečností. Všechny utajované dokumenty uvedené v textu prošly skartačním řízením, byly vyřazeny a určeny ke zničení. To ovšem neznamená, že byly ihned fyzicky zničeny. K tomu došlo v rámci uvedených skartací pouze u těch utajovaných dokumentů, u nichž to platné předpisy umožňují. Jejich fyzické zničení pak provedly prověřené osoby a na certifikovaných zařízeních. Zbytek utajovaných spisů, z toho všechny dokumenty uvedené v textu serveru iRozhlas.cz, se nalézají v trezorech Pražského hradu.

V Kanceláři prezidenta republiky proběhla podrobná kontrola Národního bezpečnostního úřadu, které byly předány veškeré informace. Výsledky kontroly potvrdily, že v rámci nakládání s utajovanými dokumenty zde nedošlo k ohrožení ochrany utajovaných informací. Zároveň se potvrdilo, že všechny fyzicky zničené spisy prošly skartačním řízením a byly určeny k fyzické likvidaci. Vedoucí KPR jmenoval dne 25. 10. 2021

příslušnou skartační komisi, dohled nad vyřazením spisů provedla pracovnice Archivu KPR.

Autoři nechali dostupné dokumenty, které získali podle zákona o svobodném přístupu k informacím, prostudovat několik nezávislých odborníků a ti zcela jasně potvrdili, že Pražský hrad nepostupoval podle zákona. Oslovili například odborníky z Institutu pro správu dokumentů, což je profesní organizace sdružující specialisty na tuto problematiku. Například jeho lektor Tomáš Bezouška, který v minulosti spolupracoval s ministerstvem vnitra i Národním bezpečnostním úřadem k tomu po prostudování materiálů řekl následující:

*„Neexistuje žádný racionální důvod takto postupovat. Není to skartace, je to nezákonné zničení dokumentů. Za mě je jediné logické vysvětlení to, že se jedná o nesprávný úřední postup a porušení povinností podle archivního zákona i podle zákona o ochraně utajovaných informací.“
Podobně se vyjádřil i odborník na spisovou službu Stanislav Fiala. „Sami si určili, že ke zničení má dojít nejdříve v roce 2023, ale dokument zničili v roce 2021, tak to je asi něco špatné,“ konstatoval Fiala. „Z těch předložených jednacích protokolů, co jste mi poskytli, plyne, že došlo ke zničení dokumentů před uplynutím skartační lhůty, což vnímám jako porušení zákona,“ dodal.*

Autoři v textu zcela jasně píší, že Hrad čelí podezření, že dokumenty zničil. Ostatně, že k tomu došlo, potvrdil ještě před vydáním textu mluvčí Kanceláře prezidenta republiky Vít Novák. „Uvedené utajované dokumenty byly vyřízeny, prošly skartačním řízením, jejich obsah byl posouzen skartační komisí, která stanovila skartační lhůtu, a archivním dozorem. Dokumenty byly skartovány ve stanovené skartační lhůtě. Byla dodržena pravidla ochrany utajovaných informací,“ uvedl.

Reportéři opět před vydáním textu oslovili ředitele administrativní sekce Jana Nováka, prezidentova mluvčího Jiřího Ovčáčka i Vratislava Mynáře a poskytli jim prostor pro vysvětlení celé věci (konkrétně se tak stalo 30. března 2022, znovu pak 4. 4. 2022). Mluvčí Ovčáček dokonce na opakované dotazy napsal, že „další dotazování je tedy zcela bezpředmětné.“

Reakce opět přišla až po vydání článku, kdy prezidentův mluvčí Jan Ovčáček vydal na webu prohlášení, v němž tvrdí, že sice dokumenty byly určeny ke zničení, ale nebyly „všechny ihned fyzicky zničeny“. „Prošly skartačním řízením, byly vyřazeny a určeny ke zničení,“ napsal prezidentův mluvčí Jiří Ovčáček. „To ovšem neznamená, že byly všechny ihned fyzicky zničeny.“

Toto stanovisko mluvčího Ovčáčka bylo ihned do článku doplněno a následně redaktoři požádali o odborný názor experty. Například odborník Tomáš Bezouška konstatoval, že pokud byly dokumenty určeny ke zničení a Hrad je ihned nezničil, tak se tím Hrad sám přiznal k jednání v rozporu se zákonem. „Výběr dokumentů ve skartačním řízení nemůže proběhnout před uplynutím skartační lhůty. Současně je původce po rozhodnutí o vyřazení dokumentů z evidence povinen je neprodleně zničit, takže to, co píše pan Ovčáček, by byl postup v rozporu se zákonem,“ uvedl například Bezouška.

Reportéři se s dotazy ohledně skartací obrátili i na NBÚ. U zmíněných 32 dokumentů je v jednacích protokolech v kolonce „Spisový znak, a rok skartačního řízení“ vepsáno „S-2023“ či „S-2024“ nebo „S-2025“, což podle NBÚ znamená rok, kdy lze dokument zařadit do skartačního řízení. „Znak ‚S – 2024‘ v jednacím protokolu představuje rok, ve kterém má být daný utajovaný dokument zařazen do skartačního řízení,“ potvrdil bezpečnostní ředitel NBÚ Jaromír Kadlec. Pražský hrad je ale už zařadil do skartačního řízení, které probíhalo ve dnech 29. listopadu až 1. prosince 2021, z čehož plyne, že ani samotné skartační řízení nemělo vůbec proběhnout.

- 3) Dne 31. 3. 2022 vydala redaktorka Markéta Chaloupská text s titulkem „Mynář odletěl bez vědomí premiéra a ministra zahraničí do Kataru., Skandální,‘ říká senátor Fischer“. Jaká je skutečnost?

Ve dnech 23. - 24. března 2022 vykonal vedoucí Kanceláře prezidenta republiky Vratislav Mynář z pověření prezidenta republiky Miloše Zemana služební cestu do Kataru, kde jednal s Amiri Diwanem, vedoucím kanceláře emíra Státu Katar.

Účelem cesty bylo předání osobního pozvání prezidenta republiky pro šejcha Tamím bin Hamad Al-Tháního, emíra státu Katar k oficiální návštěvě České republiky. Toto pozvání katarský emír přijal. Cesta tedy byla úspěšná a nepochybně může výrazně napomoci v zajištění náhradních dodávek zemního plynu do ČR během nadcházející energetické krize.

Pozvání hlavy státu k návštěvě ČR je výsadním právem prezidenta republiky, které nepodléhá žádnému schvalovacímu procesu ze strany vlády ČR či Parlamentu ČR, jak se snažila ve svém příspěvku redaktorka Chaloupská naznačit. Je osobním a nepřenosným právem prezidenta republiky pozvat k návštěvě ČR své protějšky z jiných států. S vládou ČR poté prezident spolupracuje během příprav a realizace návštěvy. Toto právo vychází z ústavní pravomoci prezidenta republiky zastupovat stát navenek. Je smutné, že neúspěšný prezidentský kandidát senátor Pavel Fischer nezná Ústavu ČR, stejně jako redaktorka veřejnoprávního rozhlasu.

Za českou zahraniční politiku je ze zákona primárně odpovědná vláda, která ovšem programu Vratislava Mynáře neměla žádné informace. O cestě předem nevědělo ani ministerstvo zahraničí pod vedením Jana Lipavského (Piráti), ani premiér Petr Fiala (ODS). Je logické, že oslovíme nejvyšší představitele země, kteří se věnují zahraniční politice, tedy třeba předsedu senátního výboru pro zahraniční věci Pavla Fischera. Stejně jako v ostatních případech Hrad před vydáním textu odpověděl velmi stroze a opět až po vydání článku vydal zprávu, ve které podrobněji informoval o cestě kancléře i podnikatele Martina Horáka, společně s podnikatelem Peterem Závodským.